

Xuất khẩu rau quả chứng lại, sầu riêng được kỳ vọng tạo cú hích về đích

07:27 11/09/2025

Sau nửa đầu năm 2025 có nhiều tín hiệu khả quan, xuất khẩu rau quả của Việt Nam đang chứng lại trong tháng 8. Trong bối cảnh nhiều mặt hàng tăng trưởng nhưng chưa đủ bút phá, ngành hàng kỳ vọng sầu riêng – “trái cây vua” – sẽ tăng tốc trong giai đoạn cao điểm, tạo cú hích để rau quả cán mốc 7 tỷ USD.

Nhiều tín hiệu sáng nhưng chưa đủ lực bút phá

Theo số liệu mới nhất, kim ngạch xuất khẩu rau quả tháng 8 ước đạt 750 triệu USD, đưa tổng 8 tháng đầu năm lên 4,62 tỷ USD, giảm 2,2% so với cùng kỳ 2024. Đây là dấu hiệu cho thấy ngành đang chứng lại, sau khi phục hồi khá tốt trong tháng 6 và 7.

Trung Quốc vẫn giữ vị trí thị trường chủ lực, chiếm 54,6% tổng kim ngạch. Tuy nhiên, xuất khẩu sang thị trường này trong 7 tháng đầu năm lại giảm 15%, gây áp lực lên toàn ngành. Ở chiều ngược lại, Mỹ nổi lên là điểm sáng khi tăng trưởng tới 66,3%, chiếm 8,2% tổng kim ngạch.

Trong từng mặt hàng, vải là loại quả gây ấn tượng mạnh nhất. Mùa vải năm nay thành công vượt mong đợi khi kim ngạch xuất khẩu vải tươi đạt 70 triệu USD, tăng gần 300% so với cùng kỳ 2024; sản phẩm chế biến từ vải thu về thêm 10,5 triệu USD, tăng 36%. Đáng chú ý, vải tươi Việt Nam lần đầu tiên có mặt tại hệ thống siêu thị Costco ở Mỹ và Canada, mở ra cơ hội tiếp cận kênh bán lẻ lớn ở Bắc Mỹ. Papua New Guinea cũng gây bất ngờ khi chi tới 6 triệu USD nhập vải Việt, tăng gấp 21 lần so với năm ngoái. Các thị trường khó tính như Hà Lan, Australia, Pháp, Mỹ và Anh đều ghi nhận mức tăng trưởng từ 38% đến trên 280%.

Ngoài vải, nhiều sản phẩm khác cũng tăng trưởng mạnh mẽ. Hạt dẻ tươi mang về 50 triệu USD (tăng 127%), hạt dẻ chế biến đạt 102 triệu USD (tăng 41%). Các sản phẩm từ ổi cũng gây chú ý khi đạt 10 triệu USD, tăng 109% so với cùng kỳ.

Dù vậy, những sản phẩm này vẫn chưa đủ tạo lực đẩy lớn để giúp rau quả đạt mục tiêu cả năm. Chính vì thế, sự chú ý đang dồn vào sầu riềng – loại trái cây đã nhiều năm giữ vị trí dẫn đầu kim ngạch.

Để cạnh tranh được ở thị trường Trung Quốc, sầu riềng Việt cần tập trung đầu tư để nâng cao chất lượng, mẫu mã cũng như xây dựng thương hiệu.

Sầu riềng - “ngôi sao hy vọng” trong chặng nước rút cuối năm

Tính đến hết tháng 7, xuất khẩu sầu riềng đạt 1,2 tỷ USD, giảm 25% so với cùng kỳ 2024. Trong đó, Trung Quốc vẫn là thị trường lớn nhất với kim ngạch 1 tỷ USD, song con số này đã giảm hơn 28%. Việc xuất khẩu sầu riềng sang Trung Quốc giảm chính là nguyên nhân kéo kim ngạch toàn ngành đi xuống.

Nguyên nhân chủ yếu đến từ việc Trung Quốc siết chặt kiểm tra tồn dư cadimi và vàng O trên các lô hàng nhập khẩu. Dù Việt Nam đã nỗ lực kiểm soát chất lượng, thậm chí được tạo cơ chế “luồng xanh” ưu tiên, kim ngạch vẫn giảm rõ rệt. Theo ông Đặng Phúc Nguyên – Tổng thư ký Hiệp hội Rau quả Việt Nam (VINAFRUIT), tiến độ xuất khẩu sầu riềng chậm còn do vùng sản xuất lớn ở Đắk Lắk mới bắt đầu bước vào vụ.

Tuy nhiên, kỳ vọng đang đặt vào giai đoạn 2 tháng cao điểm tới (tháng 9 – 10). Đây là lúc sầu riềng Tây Nguyên vào mùa thu hoạch rộ, có thể giúp kim ngạch bật tăng. Dự báo, nếu thuận lợi, xuất khẩu sầu riềng có thể đạt 500 – 550 triệu USD/tháng, nhờ nhu cầu cao tại Trung Quốc và Mỹ.

Dẫu vậy, vẫn có những rào cản. Thứ nhất, mùa thu hoạch trùng thời điểm mưa bão, có thể ảnh hưởng đến chất lượng và giá bán. Thứ hai, nguồn cung thế giới dư thừa khi Thái Lan, Malaysia, Indonesia, Campuchia và Lào đều tăng cường xuất khẩu chính ngạch sang Trung Quốc, khiến giá khó trở lại mức đỉnh 2023 – 2024.

Ở chiều tích cực, nhiều doanh nghiệp Việt đã đầu tư mạnh vào chế biến, sơ chế, tách vỏ, cấp đông sầu riêng. Nếu năm ngoái, kim ngạch sầu riêng đông lạnh hạn chế vì giá sầu riêng tươi quá cao, thì năm nay dư địa xuất khẩu sẽ rộng hơn khi giá hạ nhiệt và nhu cầu ổn định. Việc các doanh nghiệp chủ động yêu cầu nhà vườn, thương lái xét nghiệm chất lượng trước khi thu mua cũng giúp giảm thiểu rủi ro bị trả hàng, nâng tỷ lệ thông quan.

Cùng với sự tăng trưởng ổn định của các mặt hàng khác như dưa, xoài, chuối, chanh leo, toàn ngành kỳ vọng tổng kim ngạch rau quả năm 2025 có thể cán mốc 7 tỷ USD, tiệm cận kết quả năm ngoái. Và để đạt mục tiêu ấy, sầu riêng vẫn được xem là “ngôi sao hy vọng”, giữ vai trò quyết định trong chặng nước rút cuối năm.

Thiên Trường